

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Ledarskap och organisation

Tema: Den ansvarstagande organisationen

Syfte

Syftet med provet är att utvärdera elevernas förståelse av centrala begrepp och teorier kopplade till etik, moral och CSR i kontexten av ledarskap och organisationer. Provets design syftar även till att främja djupare reflektioner kring etiska dilemman och ansvarstagande inom organisationer.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll: "Centralt innehåll för detta ämne inkluderar begrepp som etik, moral och CSR (Corporate Social Responsibility). Här behandlas värderingar och etiska frågor kopplade till ledarskap och organisationer, samt hur dessa påverkar beslutsfattande och organisationers ansvar i samhället."

Kunskapskrav: "Eleven ska kunna redogöra för centrala begrepp i ledarskap och organisation, översiktligt förklara hur dessa påverkar samhället och ha förmåga att reflektera kring etiska dilemman samt argumentera för sina ställningstaganden."

Prov

Faktafrågor

1. Vad står CSR för?

- A) Corporate Social Registration
- B) Corporate Social Responsibility
- C) Corporate Standard Regulation
- D) Corporate Strategic Remit

B

2. Vilken teori betonar konsekvenser i beslutsfattande?

- A) Dygdetik
- B) Pliktetik
- C) Utilitarism
- D) Humanism

C

3. Vad är etiskt ledarskap?

- A) Ledarskap utan regler
- B) Ledarskap med fokus på profit
- C) Ledarskap baserat på etiska värderingar
- D) Ledarskap utan ansvar

C

4. Vilket av följande företag är känt för sitt arbete med hållbarhet?

- A) Walmart
- B) Patagonia
- C) Enron
- D) Kodak

B

5. Vad skiljer etik från moral?

- A) Moral är en teori, etik är praktiken
- B) Moral handlar om våra handlingar, etik handlar om principer
- C) Moral är alltid korrekt, etik är osäker
- D) Ingen skillnad finns

B

6. Vilket av följande är ett exempel på en etisk teori?

- A) Pliktetik
- B) Strategisk planering
- C) Nischmarknadsföring
- D) Taktisk ledning

A

7. Vad fokuserar dygdetik på?

- A) Rätt resultat
- B) Rätt handling
- C) Rätt karaktär
- D) Rätt organisation

C

8. Vilken faktor är inte en del av CSR?

- A) Miljöansvar
- B) Socialt ansvar
- C) Ekonomisk ansvar
- D) Marknadskonkurrens

D

9. Vad innebär etisk konsumtion?

- A) Att köpa billigare produkter
- B) Att köpa utan att tänka på konsekvenser
- C) Att köpa produkter med hänsyn till hållbarhet

D) Att alltid välja lokala produkter

C

10. Vad innebär etiska dilemman?

- A) Situationer med flera positiva utfall
- B) Situationer där flera etiska riktlinjer står emot varandra
- C) Situationer utan några konsekvenser
- D) Situationer som alltid följer lagarna

B

11. Vilket ord används för att beskriva ansvarfördelning inom en organisation?

- A) Hierarki
- B) Oligarki
- C) Anarki
- D) Monarki

A

12. I vilken typ av företag är CSR troligtvis viktigast?

- A) Enmansföretag
- B) Storföretag
- C) Ideella organisationer
- D) Båda B och C

D

13. Vilken av följande är en anledning till varför CSR har blivit viktigt?

- A) Lagstiftning
- B) Ökat konsumentmedvetande
- C) Företagskriser
- D) Ingen av ovanstående

B

14. Vad är en av de största utmaningarna med etiskt ledarskap?

- A) Att nå ekonomiska mål
- B) Att fatta beslut som gynnar alla parter
- C) Att undvika offentlig kritik
- D) Att maximera vinsten

B

15. Vad innebär "stakeholder theory"?

- A) Att endast aktieägarna ska beaktas
- B) Att alla som påverkas av verksamheten ska beaktas
- C) Att företag ska ta ansvar för de anställda
- D) Att endast externa partners ska beaktas

B

Resonerande frågor

1. Diskutera hur etiskt ledarskap kan påverka en organisations kultur. Syftet med frågan är att få eleverna att reflektera över ledarskaps påverkan på hela organisationens atmosfär.
2. Resonera kring varför CSR är viktigt för både företag och samhälle. Frågan syftar till att låta eleverna exemplifiera och resonera kring sambanden mellan företag och samhälle.
3. Ge exempel på hur en organisation kan hantera ett etiskt dilemma. Eleverna ges möjlighet att visa förståelse för praktiska tillämpningar av etiska teorier.
4. Reflektera över hur etiska teorier kan vägleda beslut i en organisation. Frågan öppnar upp för djupare insikter i hur olika teorier tillämpas i verkligheten.
5. Hur kan medarbetare uppmuntras att agera etiskt i sin arbetsmiljö? Denna fråga ger utrymme för elever att diskutera konkreta strategier för etisk medvetenhet.
6. Resonera kring företagets ansvar vid sociala eller miljömässiga kriser. Syftet är att få elever att tänka på företags ansvar utöver vinstmaximering.
7. Vad kan individer göra för att öka ansvaret inom sina organisationer? Frågan ger eleverna möjlighet att reflektera på individnivå och hur detta påverkar helheten.
8. Diskutera hur olika intressenters intressen kan påverka en organisations beslut. Frågan uppmuntrar till kritik och analys av beslutsfattande processer.

Bedömning

Provets faktafrågor är värda 1 poäng vardera, medan de resonerande frågorna är värda 3 poäng styck. Totalt kan provet ge maximalt 36 poäng.

För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyg A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Prov](#)